

Vehnäterrierin munuaistutkimusohje

Vehnäterrierin proteiinikadon vastainen testaus perustuu Jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) suositukseen ja on näin ollen vapaaehtoinen, mutta erittäin suositeltava jalostukseen käytettäville vehnäterriereille. Testaaminen ei perustu PEVISAAN. Testaaminen on kuitenkin tärkeä työkalu erityisesti proteiinikadon vastaisessa työskentelyssä. Tämän vuoksi jalostustoimikunta toivoo, että mahdollisimman moni koira testattaisiin ennen jalostuskäyttöä.

Ensisijaisesti jalostuskoiralle tehdään **PLN -geenitesti** (Laboklin). Tuloksen ts. genotyypin ollessa normaali (N/N / 1-1 = ei kannalta altistavia geenimutaatioita) tämä riittää. Muussa tapauksessa käytetään lisäksi seuraavia munuaistestejä: **SDMA -testi** seerumista (IDEXX/Vetlab) ja **NAG -testi** virtsasta (Movet, Laboklin) sekä virtsan PROT/KREA -suhde.

Em. testejä käytetään vehnäterrierien proteiinikadon munuaismuodon (PLN) seulontaan. Niiden avulla voidaan löytää proteiinikatoon sairastuvat koirat jo aikaisessa vaiheessa. Koska on kyse ko. sairaudelle altistavasta geenimutaatiosta, kantaja tai homotsygootti positiivinen tarkoittaa kohonnutta sairastumisriskiä. Proteiinikato on pahimmassa tapauksessa kuolemaan johtava perinnöllinen sairaus, jossa proteiinit karkaavat kehosta suoliston ja/tai munuaisten kautta. Aikainen diagnoosi on keskeinen sairauden hoidossa, sillä aikaisella ja oikealla hoidolla saatetaan saada proteiinikadon oireita pysymään kurissa. Aikainen diagnoosi on myös tärkeä koiran jalostuskäyttöä ajatellen. Em. testeillä ei kuitenkaan voida diagnosoida proteiinikadon suolistomuotoa (PLE).

Näytteenotokäytäntöjen vaihdellessa eläinlääkärikohtaisesti olisi yllätysten välttämiseksi hyvä etukäteen tiedustella, miten ko. eläinlääkäri menettelee näytteenottoon liittyen.

Virallinen PLN-testi

Virallinen Dna-testi tehdään ensisijaisesti EDTA –verinäytteestä, jonka voi ottaa esim. eläinlääkärikäynnin yhteydessä. Testiä tarjoaa tällä hetkellä eurooppalaisista laboratorioista Laboklin. Virallisen näytteenottajan käyttö ja tunnistusmerkinnän tarkistaminen on edellytyksenä viralliselle testille. Vastaus pyydetään kirjallisena. Kirjallinen vastaus tulee toimittaa jalostustoimikunnan sihteerille. Jalostustoimikunta kerää ja julkaisee testitulokset. Rotuyhdistys anoo Kennelliitolta virallisen PLN-testituloksen tallentamista KoiraNet –jalostustietokantaan. Kirjaaminen on jalostustoimikunnan saamien tietojen mukaan tulevaisuudessa mahdollista joko kerhon tai Kennelliiton kanssa sopimuksen tehneen, tutkivan laboratorion toimesta (esim. Laboklin).

Ensisijaisesti suositellaan virallista Dna-testausta (vrt. epävirallinen testaus). Näytteenotto kannattaa yhdistää muuhun terveystarkastukseen tai eläinlääkärikäyntiin. Testausajankohdalla ei ole merkitystä, koska tulos ei vanhene.

Epävirallinen PLN-testi

Virallinen Dna-testaaminen on ensisijaisesti suositeltava tapa, mutta rotujärjestö kirjaa ja julkaisee myös ns. epäviralliset tulokset. Epävirallinen testi hyväksytään toistaiseksi pentuvälitykseen edellyttäen, että näytteenotto on suoritettu huolellisesti tutkivan laboratorion ohjeita noudattaen ja tulosraportista käy yksiselitteisesti ilmi tutkitun koiran tiedot ja testitulos.

Pennsylvanian Yliopiston kautta tutkitut näytteet osallistuvat samalla Meryl Littmanin yleishyödylliseen proteiiniakatututkimukseen. Aiemmin Littmanin tutkimukseen toimitettujen harjanäytteiden tulokset on koiran omistajan yhä mahdollista lunastaa itselleen toimittamalla huolellisesti täytetty tutkimuslomake maksutietoineen Littmanin tutkimusryhmälle.

SDMA, NAG, virtsan PROT/KREA -suhde

Jalostustoimikunta ei edellytä testattavien koirien tunnistusmerkintöjen tarkistamista. Koska testi on suositusluontoinen ja vapaaehtoinen, katsotaan omistajan vakuutuksen riittävän osoittamaan, että näyte/testitulos on peräisin ko. koirasta.

Testituloksen raportointiin jalostustoimikunnalle käytetään munuaistutkimuslomaketta. Lomakkeen voi tulostaa rotujärjestön kotisivuilta kohdasta Jalostus / lomakkeet. Täytetty lomake ja testituloraportit toimitetaan jalostustoimikunnan sihteerille postitse tai sähköpostitse.

Tulosten toimitus:
Satu Weckman
Uotilantie 5
12700 Loppi

jalostustoimikunta@kerryvehna.net